

ΜΙΑ ΣΥΝΤΟΜΗ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Ο παροικιακός Τύπος τα τελευταία 40 χρόνια

ΜΕΡΟΣ 2ο

Γράφει ο Γιώργος Χατζηβασιλίδης

“Εθνικόν Βήμα”: Χούντα και... Άγιος ο Θεός!

Η απόφαση του Θόδωρου Σκάκου να πουλιέται η “Νέα Πατρίδα” ήταν ένα μεγάλο βήμα εμπρός που δεν μπορούσε να γίνει σε καλύτερη στιγμή, επειδή τότε χρειαζόταν και το εισόδημα από τις πωλήσεις για να εξοφλήσει ένα μοντέρνο ταχυπαιστήριο για την εκτύπωση της εφημερίδας του που εγκατέστησε με τα υπόλοιπα συναφή μηχανήματα σε κτήριο στο προάστιο Chippendale του Σίδνεϊ. Υπήρχαν, όμως και τα παράπλευρα πλεονεκτήματα, όπως το γεγονός ότι η εφημερίδα του απέκτησε τον απαιτούμενο σεβασμό όταν μπήκε στα εφημεριδοπωλεία και ότι ασφαλώς μείωσε τις πωλήσεις του “Κήρυκα”, αφού πολλοί αναγνώστες της σταμάτησαν να τον αγοράζουν όταν έπρεπε να πληρώσουν για τη “Νέα Πατρίδα”. Αλλωστε, η αρθρογραφία της Μαρίας Πολίτη και τα αθλητικά κείμενα του Θανάση Χατζηανέστη, που είχε ανάγει σε θρησκεία τον “Πανελλήνιο”, είχαν αποκτήσει οπαδούς και αύξησαν τις πωλήσεις.

Αλλά ενώ η “Νέα Πατρίδα” είχε πάρει το δρόμο της, εγώ είχα τις δικές μου ανησυχίες για το μέλλον της οικογένειάς μου αποφάσισα να εγκαταλείψω τη “Νέα Πατρίδα” για να κάνω την πρώτη αποτυχημένη απόπειρά μου να... πλουτίσω. Όταν μετά από μερικούς μήνες πείστηκα ότι δεν είμαι κομμένος και ραμμένος για επιχειρήσεις και χρειάστηκε εργασία, οι πόρτες στη “Νέα Πατρίδα” και τον “Κήρυκα” ήταν κλειστές, αλλά μου έγινε η πρόταση να αναλάβω την διεύθυνση του “Εθνικού Βήματος” που ανέκαθεν είχε πολύ καλές σχέσεις με την Εκκλησία. Ασφαλώς γνώριζα ότι υποστήριζε και τη χούντα, αλλά προτεραιότητα είχαν οι ανάγκες της οικογένειάς μου.

Την πρώτη ημέρα που άρχισα δουλειά εκεί γνώρισα τον δημοσιογράφο Μιχάλη Μυστακίδη, που βοηθούσε στον τεχνικό τομέα και τον λινοτύπη Δημήτρη Γκρούτση, έναν λεβέντη Κορίνθιο από το χωριό Στεφάνι που έγινε φίλος αδελφικός, με λεπτό χιούμορ και καρδιά λιονταριού που δυστυχώς χάσαμε πολύ νωρίς, έναν λόγιο που είχε κερδίσει βραβείο σε διαγωνισμό διηγήματος της Κοινότητας. Ενας ακόμη λινοτύπης, ο Κύπριος μπάρμπα Χρήστος, που μου διαφεύγει το επώνυμο, απουσίαζε σε διακοπές.

Ο Μιχάλης Μυστακίδης ήταν το μόνο “όπλο” που δίεθετε η εφημερίδα γιατί ήταν δημοφιλής σαν αθλητι-

κογράφος με μεγάλο κύκλο γνωριμιών στον κόσμο του “Πανελληνίου”, ενώ αρθρογράφος ήταν ο Γιάννης Φακίς, ένας πολύγλωσσος διερμηνέας και μεταφραστής φιλόσοφος μπόν βιβάντ από την Πάτρα, που είχε ζήσει πολλά χρόνια στη Χαβάνα της Κούβας και στο Παρίσι σαν διπλωματικός υπάλληλος.

Τα γραφεία και τυπογραφεία ήταν στο ισόγειο ενός κτηρίου δίπλα στην Ελληνική Λέσχη, επί της Elizabeth Street και δίπλα, στο βάθος του διαδρόμου, ήταν το Κέντρο του Μετανάστη, κάτι μεταξύ λέσχης και καφενείου αντίστοιχο του αριστερού “Ατλα” για δεξιούς συμπάροικους που χρηματοδοτούσε ο Πίτερ Αρώνης, ίσως και το ελληνικό προξενείο.

Οι τεχνικές εγκατα-

πρώτο όροφο όπου ήταν το γραφείο του κ. Αρώνη για να του χαϊδέψουν τα αυτιά.

Τον καιρό εκείνο, το “Βήμα” πέτυχε τη μοναδική πέντε λεπτών φήμη στην ευρύτερη κοινωνία του Σίδνεϊ από ένα άρθρο μου για το RSL του Μάρικβιλ, που είχε απαγορεύσει να μιλούν... Ελληνικά οι θαμώνες του. Όπως ξέρουμε, στη δεκαετία του ‘60 και ‘70 οι Έλληνες κυριαρχούσαμε σε αυτό το προάστιο, με τα περισσότερα μαγαζιά ελληνικά, όλοι οι γιατροί, λογιστές κλπ. Έλληνες και δύο στα τρία σπίτια συμπατριωτών μας. Φυσικό φαινόμενο, λοιπόν, να είναι πολλοί οι Έλληνες που σύχναζαν στο τοπικό RSL και μιλούσαν τη γλώσσα μας. Αυτό ενοχλούσε τους αυστραλούς θαμώνες και το συμβούλιο του έβγαλε την απόφαση να απαγορεύσει τα Ελληνικά!

Με άρθρο μου καταδίκασα αυτό το ρατσισμό, κάποιος το ανέφερε στα αυστραλιανά

και πολλά άλλα ευεργετήματα, αλλά ποτέ δεν ακούγαμε θρήνους και οδυρμούς από το Εμποροβιομηχανικό Επιμελητήριο, όπως τώρα, ότι θα χρεοκοπήσουν μαζικά οι επιχειρήσεις. Αντίθετα, οι επιχειρήσεις ευημερούσαν, όλοι μας μπορούσαμε να αγοράσουμε ένα σπίτι, τα επιτόκια ήταν φθηνά, ο τιμάρημος χαμηλός και η ανεργία σχεδόν άγνωστη. Και όλα αυτά με Λίμπεραλ κυβερνήσεις!

Η ένταση στις σχέσεις μου με τον Πίτερ Αρώνη άρχισε όταν, όπως έκανα και στον “Κόσμο” πριν 20 χρόνια, προσπάθησα να ανοίξω διάυλο επικοινωνίας με την Κοινότητα. Τα ήθελε βέβαια και ο πόπος μου, αφού τί δουλειά είχε ένα χουντικό και εκκλησιαστικό έντυπο στην Κοινότητα, σε μια περίοδο που έβραζε η διαμάχη της με την Αρχιεπισκοπή; Και όμως ζήτησα συνάντηση για συνέντευξη με το συμβούλιο από τον πρόεδρό της και πάντα αγαπητό μου, Πάνο Γεροντάκο, ο οποίος -άλλος κι αυτός!- δέχτηκε την πρότασή μου.

Όταν με παρουσίασε στο διοικητικό συμβούλιο της Κοινότητας, που συνεδρίαζε στο Μέγαρο του Πάτινγκτον έγινε το ελα να δεις, όπως και 20 χρόνια αργότερα πάλι, όταν παρουσιάστηκα σε γενική συνέλευση της Κοινότητας σαν δημοσιογράφος του “Κόσμου”!

Την επίθεση άρχισε κάποιος Σοφίος, αλλά είχε την υποστήριξη άλλων και του Δημήτρη Αναστασίου ακόμη, με τον οποίο αργότερα γίναμε καλοί φίλοι. Εγώ δέχτηκα τις επιθέσεις στωικά, αφού οι άνθρωποι δεν γνώριζαν τις αγαθές προθέσεις μου και από τότε έμαθα να ζω σαν “δεξιός” για τους κομμουνιστές και σαν “κομμούνι” για τους δεξιούς, αφού όλοι αυτοί γνωρίζουν καλύτερα από εμένα τί είμαι...

Πάντως, ο Πάνος Γεροντάκος, είναι παλλικάρι και το απέδειξε για άλλη μια φορά τότε, όταν απέκρουσε κάθετα τις επιθέσεις και είπε στο συμβούλιο ότι θα παραμείνω γιατί είμαι προσκεκλημένος της Κοινότητας.

Αφού εκόντες άκοντες δέχτηκαν την απόφαση του προέδρου τους, κάναμε μια ενδιαφέρουσα συζήτηση και στην επόμενη έκδοση το χουντικό και εκκλησιαστικό “Βήμα” κυκλοφόρησε με αναμνηστική φωτογραφία του συμβουλίου της Κοινότητας στην πρώτη σελίδα συνοδευόμενη από ρεπορτάζ. Οι ημέρες μου, όμως, σ’ αυτή την εφημερίδα ήταν πια μετρημένες...

ΤΗΝ ΕΡΧΟΜΕΝΗ ΤΡΙΤΗ:
Επιστροφή στην... “Πατρίδα”!

στάσεις του “Βήματος” ήταν αποκαρδιωτικά παλιές και παίδευαν τους εργαζομένους γι’ αυτό ζήτησα να κάνουμε ριζικές αλλαγές στον τεχνικό τομέα και στη μορφή της εφημερίδας. Για να μην πολυλογούμε, αγοράσαμε τα κατάλληλα μηχανήματα με μερικές εκατοντάδες δολάρια μόνο, άλλαξα το σχήμα της εφημερίδας στο μικρό που είναι σήμερα, πρόσθεσα ένα αθλητικό ένθετο με διαφορετικό χρώμα χαρτιού για να ξεχωρίζει και η εφημερίδα πήρε τα πάνω της με νέα μοντέρνα εμφάνιση, ενώ ο φόρτος εργασίας μειώθηκε στο ήμισυ και γλιτώσαμε τη βρωμιά. Αργότερα, ο Πίτερ Αρώνης αγόρασε τυπογραφικές εγκαταστάσεις και για την εκτύπωση του “Βήματος”.

Οι σχέσεις μου με τον Μιχάλη, τον Δημήτρη και τον μπάρμπα Χρήστο ήταν άριστες επειδή εκτίμησαν τις καινοτομίες που έκαναν σύγχρονη την αρχαιότερη εφημερίδα και δημιουργήθηκε ένα πολύ φιλικό περιβάλλον. Εγώ, βασικά, δεν είχα πολλά πάρε δώσε με τους επισήμους επισκέπτες, τον Αρχιεπίσκοπο Ιεζεκιήλ, τον γενικό πρόξενο Παναγιώτη Ρέλλα ή χουντικούς από το Σίδνεϊ και την Ελλάδα, που πήγαιναν κατευθείαν στον

MME και δύο ημέρες άναψαν τα τηλέφωνα ζητώντας περισσότερες πληροφορίες για το γεγονός, αλλά ο Πίτερ Αρώνης προτίμησε να υποβαμίσει το επεισόδιο λέγοντας ότι αστειεύομαι, “tongue in cheek” όπως έλεγε.

Οι σχέσεις μου με τους φανατικούς χουντικούς άρχισαν να ξυνίζονται πολύ γρήγορα, επειδή έβλεπαν με υποψία την “μαρξιστική” αρθρογραφία μου, όπως την είχε χαρακτηρίσει τότε ο Γιώργος Τσερδάνης και την είχε εγκρίνει ο Λάμπης Πασχαλίδης, όταν με σταμάτησε στο δρόμο για να με συγχαρεί.

Φυσικά, εγώ ποτέ δεν ήμουν μαρξιστής, ούτε έχω μελετήσει τη θεωρία, απλά πιστεύω ότι και ο κομμουνισμός έχει τη θέση του σε μια ελεύθερη δημοκρατική κοινωνία, ενώ η απειλή του βοηθούσε ουσιαστικά τους εργαζομένους στη Δύση.

Τότε στην Αυστραλία γινόταν αναπροσαρμογή μισθών κάθε τρίμηνο ανάλογα με το κόστος ζωής, είχαν επιβληθεί το 40ωρο, οι πληρωμές για τις υπερωρίες και για την εργασία στις ημέρες αργίας